

Fejlesztési Bizottság

2015/2112(INI)

10.9.2015

VÉLEMÉNY

a Fejlesztési Bizottság részéről

a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság részére

a Párizsban megkötendő új nemzetközi éghajlat-változási megállapodás ütemtervéről
(2015/2112(INI))

A vélemény előadója: Anna Záborská

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felhívja a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. hangsúlyozza, hogy az Éghajlat-változási Kormányközi Testület (IPCC) legutóbbi értékelő jelentése (5. értékelő jelentés) bizonyítékkal szolgál arra nézve, hogy az éghajlati rendszerünk felmelegedése kétségtelen tény, és hogy az emberi tevékenység a 20. század második fele óta megfigyelt éghajlatváltozás meghatározó oka; hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás nagy veszélyt jelent a fejlődő országok számára, és különösen súlyos a legkevésbé fejlett országok (LDC-országok) és a fejlődő kis szigetállamok esetében; rámutat, hogy a legkiszolgáltatottabb országok üvegházhatásúgáz-kibocsátása (ÜHG-kibocsátás) jelentéktelen, így ők nem felelősek azért a helyzetért, amellyel szembe kell nézniük; sürgeti, hogy a párizsi megállapodás helyezzen hangsúlyt az LDC-országok és a fejlődő kis szigetállamok alkalmazkodási és enyhítő intézkedéseinek támogatására a technológia átadása és finanszírozás révén, előtérbe helyezve a szegénység felszámolását, az egyenlőtlenség csökkentését és a fenntarthatóságot;
2. hangsúlyozza, hogy az éghajlatváltozás hátráltatni fogja a fenntartható fejlesztési célok megvalósítását, és hogy a fejlesztési eredményeket alá fogja ásni az, ha – a Koppenhágai Éghajlat-változási Konferencián elfogadottakkal ellentétben – a globális felmelegedést nem sikerül 2°C alatt tartani, nem elfeledkezve arról, hogy a 2°C-os felmelegedés ugyancsak jelentős veszteségeket és károkat okoz a környezetnek és a közösségeknek, és magában hordozza a meglévő sebezhetőségek megerősödésének és a humanitárius válságok kiéleződésének kockázatát;
3. felhívja a figyelmet az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP) által nemrég az adaptációs résről kiadott jelentésre, amelynek becslése szerint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás költsége egyedül Afrikában – még az éghajlatváltozásnak ebben a században 2°C alatt tartására irányuló erőfeszítések mellett is – 2050-re évente 50 milliárd dollárra fog rúgni; úgy véli, hogy még ha meg is valósul a költséghatékony alkalmazkodásra irányuló összes lépés, további „maradandó” károokra lehet számítani, amelyekhez nem lehet majd alkalmazkodni; elismeri, hogy ezek a maradandó károk megduplázzák az alkalmazkodás költségeit a 2030–2050-es időszakban;
4. rámutat az ÜHG-kibocsátás, az éghajlatváltozás, az abnormális időjárási viszonyok, a természeti katasztrófák előfordulása és súlyossága, a talajromlás, az élelmezési válság, az ivóvízhez való egyre nehezebb hozzáférés, a kiterjedt migrációs hullámok, valamint a konfliktusok közötti összefüggésekre; megjegyzi, hogy e jelenségek negatívan hatnak a fenntartható fejlesztési célok elérésére irányuló globális erőfeszítésekre, és drámaibb következményekkel járnak a szegényebb és kiszolgáltatottabb csoportokra nézve;
5. ragaszkodik egy közös rendszer bevezetéséhez a párizsi COP 21 csúcson az üvegházhatású gázok kibocsátásának elszámolására, annak biztosítása érdekében, hogy a nemzeti hozzájárulások végrehajtása átlátható és számszerűsíthető legyen;
6. hangsúlyozza, hogy az ÜHG-kibocsátás fejlődő országokban történő csökkentése érdekében olyan mechanizmusokat kell bevezetni, amelyek növelik a megújuló

energiaforrások használatát és javítják az energiahatékonyságot és az ipari erőforrások zéró vagy alacsony szénlábnyom melletti kiaknázását;

7. hangsúlyozza a fejlődő országokban a nagyobb kapacitás iránti alapvető igényt a megelőzés, az ellenálló képesség, a természeti katasztrófák kockázatának csökkentése és az alkalmazkodás terén; kéri ezen kihívások prioritássá tételét az infrastrukturális fejlesztés és a városfejlesztés, a mezőgazdaság és a beruházási politika összefüggésében, és sürgeti az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez szükséges technológiák kifejlesztését;
8. aggodalommal jegyzi meg, hogy 2008 és 2013 között 166 millióan kényszerültek otthonuk elhagyására áradások, szélviharok, földrengések vagy egyéb természeti katasztrófák következtében; felhívja a figyelmet különösen arra, hogy Afrika egyes részeiben az éghajlattal kapcsolatos fejlemények hozzájárulhatnak a földközi-tengeri menekültválság eszkalálódásához; sajnálatosnak tartja, hogy a klímamenekültek státuszát a jog még nem ismeri el, joghézagot eredményezve, aminek következtében az áldozatok nem élvezhetik a menekültstátuszt;
9. hangsúlyozza a természeti katasztrófák utáni újjáépítésre tett erőfeszítések fokozásának fontosságát, és kéri az éghajlatváltozás és természeti katasztrófák nyomán bekövetkezett károk és veszteség súlyosságához mért mechanizmusok kialakítását a fejlődő országokban;
10. kitart amellett, hogy a fejlett és a fejlődő országoknak közösen kell erőfeszítéseket tenniük a globális éghajlatváltozás elleni küzdelem érdekében, figyelembe véve a „közös, de nem egyenlő mértékű felelősségvállalás” elvét; hangsúlyozza, hogy az EU-nak fokozottan törekednie kell egy olyan, jogilag kötelező érvényű, a lehető legtöbb országot – beleértve a legnagyobb kibocsátókat – felölelő nemzetközi megállapodás elérésére, amely biztosítja az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló erőfeszítések növelését; úgy véli, hogy az olyan innovatív források, mint a nemzetközi szállítás szén-dioxid-árazása és a pénzügyi tranzakciós adóból származó bevételek elkülönítése elősegítené az éghajlat-változás elleni fellépések növekvő finanszírozási igényének globális kielégítését;
11. összehangolt fellépést sürget a földszerzés ellen, a megelőzést szolgáló megfelelő biztosítékok támogatása révén, mivel a földhasználat megváltozása önmagában a globális évi szén-dioxid-kibocsátás mintegy 20%-áért felelős, és mivel a nem fenntartható gazdálkodási gyakorlatok hozzájárulnak az éghajlatváltozáshoz, veszélyeztetik az élelmezésbiztonságot, és szennyezik a környezetet;
12. kitart amellett, hogy a fejlett és a fejlődő országoknak közösen kell erőfeszítéseket tenniük a globális éghajlatváltozás elleni küzdelem fokozása érdekében, összhangban a „közös, de differenciált felelősségek” elvével; hangsúlyozza, hogy ezen erőfeszítéseknek nem szabad figyelmen kívül hagyniuk a fluortartalmú üvegházhatású gázokat (F-gázok) sem, mivel azok kulcsszerepet játszanak a globális éghajlatváltozásban, és hogy a párizsi konferencián el kell érni egy minden országra alkalmazandó, jogilag kötelező érvényű megállapodás megkötését; hangsúlyozza a megfelelő, stabil és kiszámítható finanszírozás biztosításának szükségességét az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén, és azt, hogy megfelelő egyensúlyt kell teremteni az alkalmazkodás és az enyhítés között;
13. hangsúlyozza, hogy az ÜHG-kibocsátás fejlődő országokban történő csökkentése

érdekében olyan mechanizmusokat kell bevezetni, amelyek fokozzák az alternatív és energiatakarékos energiaforrások használatát; ösztönzi a fejlődő országokat, hogy ruházzanak be a kisléptékű, hálózattól független és decentralizált megújulóenergia-termelésbe; felszólít az ilyen termelésre és az energiahatékonyságra, továbbá a fenntartható halászatra és mezőgazdaságra – előtérbe helyezve a kistermelőket –, a növénytermesztés diverzifikációjára, az agrárerdészetre és az agro-ökológiai gyakorlatokra, így többek között a vidéki közösségek képzésének elősegítésére nyújtott uniós támogatás fokozására; meggyőződése, hogy a mindezekben a területeken elvégzett fellépések jelentős mértékben hozzájárulhatnak az éghajlatváltozás enyhítéséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, csakúgy, mint a katasztrófakockázat-csökkentéshez;

14. úgy véli, hogy az EU-nak és egyéb nemzetközi szereplőknek stratégiai prioritásként kell tekinteniük az éghajlatváltozás kérdésének hatékony kezelésére, és hogy ehhez az éghajlat-politika általános érvényesítésére van szükség az összes vonatkozó szakpolitikában, valamint törekedni kell a szakpolitikai koherencia megvalósítására; fontosnak tartja az Unió szempontjából a dekarbonizációs fejlesztési módoknak az összes fontos területen és ágazatban történő előmozdítását, és felhívja az Uniót, hogy javasoljon fenntartható termelési és fogyasztási szerkezeteket, többek között terjesszen elő javaslatokat arra vonatkozóan, hogy az Unió hogyan tervezi csökkenteni a fogyasztást és felszámolni az összefüggést a gazdasági tevékenység és a környezetkárosítás között; felhívja az EU-t, hogy vállaljon vezető szerepet a párizsi konferencián, konkrét intézkedéseket sürgetve a 2°C-os cél megvalósítása érdekében;
15. felhívja a figyelmet arra, hogy a párizsi megállapodás keretében elengedhetetlen az éghajlatváltozás elleni küzdelmet szolgáló finanszírozás biztosítása; ismételten felhívja az EU-t és a fejlett országokat, hogy tartsák tiszteletben az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozására vonatkozó kötelezettségvállalásukat, melynek keretében – állami és magán két- vagy többoldalú forrásokból – 2020-ig évente 100 milliárd dollár finanszírozást kell nyújtaniuk; hangsúlyozza, hogy az addicionalitás követelményének teljesítése érdekében a hivatalos fejlesztési támogatásnak legalább olyan ütemben kell emelkednie, mint az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozásának; elismeri az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló magánfinanszírozás szerepét, amely azonban nem helyettesítheti, csupán kiegészítheti az állami finanszírozást, és rámutat az átlátható jelentéstétel, az elszámoltathatóság, valamint a szociális és környezeti biztosítékok szükségességére;
16. támogatja innovatív források felhasználását az éghajlatváltozás elleni küzdelem finanszírozása terén, csakúgy, mint a kibocsátáskereskedelmi megállapodásokat; sürgeti, hogy a párizsi megállapodásban közös kötelezettségvállalásként szerepeljen a fosszilis tüzelőanyagok támogatásának fokozatos felszámolása, az erre vonatkozó menetrenddel kiegészítve;
17. felhívja az EU-t és a fejlett országokat, hogy növeljék az enyhítésre, az alkalmazkodásra, a technológiafejlesztésre és -átadásra és a képességfejlesztésre szolgáló támogatásukat a fejlődő országokban; ismételten felhívja az EU-t és a fejlett országokat, hogy tartsák tiszteletben az éghajlatváltozás elleni küzdelem **új és további** finanszírozására vonatkozó közös kötelezettségvállalásukat, melynek keretében – állami és magán két- vagy többoldalú forrásokból – 2020-ig 100 milliárd dollár finanszírozást kell nyújtaniuk; ezért felhívja az EU-t, hogy növelje az éghajlatváltozás elleni fellépés pénzügyi támogatását a

fejlődő országokban, új finanszírozási források bevezetése révén, mint például a kibocsátás-kereskedelmi rendszer aukcióiból származó bevételek, a pénzügyi tranzakciós adó, továbbá a nemzetközi légi és tengeri közlekedés fosszilis tüzelőanyagokból származó kibocsátásaira kivetett adók; hangsúlyozza, hogy külön kell elszámolni az éghajlatváltozás elleni fellépés finanszírozását, a támogatási kötelezettségvállalások adicionalitásának nyomon követése érdekében; hangsúlyozza, hogy az országok kötelezettségvállalása és az éghajlati célkitűzések nemzeti fejlesztési stratégiákba való belefoglalása az energiahatékonysághoz és a megújuló energia alkalmazásához kötött finanszírozás hatékony felhasználásának kulcsa; sürgeti az EU-t az ahhoz szükséges eszközök biztosítására, hogy vezető szerepet játszasson ezen a téren;

18. támogatja a globális enyhítési és alkalmazkodási finanszírozás célkitűzését, az országos és régiók szerinti alkalmazkodási tervek alapján, a hatékonysági olló bezárása, valamint a katasztrófakockázatok csökkentésére irányuló stratégia biztosítása érdekében, a sendai katasztrófakockázat-csökkentési keretben foglaltaknak megfelelően;
19. hangsúlyozza, hogy a politikák fejlesztési célú koherenciájának elvével összhangban meg kell szüntetni az élelmiszernövény-alapú bioüzemanyagok előállítására nyújtott állami ösztönzőket (például a megújuló energiaforrások közlekedési ágazatban való 10%-os részarányára vonatkozó kötelező uniós célt vagy támogatásokat), mivel az ilyen intézkedések ösztönzik az ÜHG-kibocsátás immár 20%-áért felelős erdőirtást, a földhasználat egyéb megváltoztatását és a földfoglalást, egyúttal pedig csorbítják a harmadik országokban az élelemhez való jogot;
20. fontosnak tartja annak biztosítását, hogy az Éghajlat-változási Alap olyan intézményként lépjen fel, amely prioritássá teszi a fejlődő országok éghajlatváltozástól érintett lakosságának szükségleteit, szigorúan a közérdek szerint járva el, és csak annyiban vonva be tevékenységébe a magánvállalatokat és magánfinanszírozást, amennyiben azok képesek megfelelni a magas környezeti, szociális és emberi jogi normáknak, szilárd és átlátható folyamatokat léptetve életbe, és megtiltva az együttműködést a pénzmosásban, adókikerülésben és adócsalásban, csalásban vagy korrupcióban érintett magánszereplőkkel;
21. felszólítja a nagyobb fejlett gazdaságokat, hogy meglévő modern infrastruktúrájukat használják a fenntartható növekedés támogatására, bővítésére és fejlesztésére, továbbá vállalják, hogy a fejlődő országokat támogatják saját kapacitásaik kiépítésében annak biztosítása érdekében, hogy a jövőbeli gazdasági növekedés a világ minden részén a környezet további károsítása nélkül valósuljon meg;
22. hangsúlyozza azon szerep fontosságát, amelyet a fejlesztési közösségnek, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetnek (OECD) és az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának (DAC) kellene játszania az érdekelt felekkel és az érintett szervezetekkel folytatott szoros együttműködés során, annak érdekében, hogy felmérjék és mérsékeljék az éghajlatváltozás emberekre gyakorolt legsúlyosabb, minden bizonnyal még abban az esetben is komplex hatásait, ha a felmelegedés 2°C alatt marad;
23. elismeri veszi a magas szén-dioxid-kibocsátással járó élelmiszertermelés és a vonatkozó mezőgazdasági kibocsátások – például a metán- és a dinitrogén-oxid-kibocsátás – következményeit, és lépéseket javasol e tekintetben; sürgeti továbbá a földhasználatnak a takarmány termesztése és legelők kialakítása miatti megváltozásával járó erdőirtások

elleni fellépést, az élelmiszerforrások piacával társított kibocsátások elkerülése érdekében; fellépést sürget a jelentős kibocsátással járó élelmiszertermelési módok éghajlati hatásával kapcsolatos tájékoztatás terén, valamint a vállalatok és a lakosság cselekvésük megváltoztatására irányuló ösztönzése terén; kéri, hogy a keresletoldali intézkedések, beleértve az élelmiszerpazarlás elleni fellépést, legyenek a nemzeti enyhítési programok részei, különösen az átlagosnál magasabb fogyasztású országokban.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	3.9.2015
A zárószavazás eredménye	+: 19 -: 0 0: 2
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Beatriz Becerra Basterrechea, Ignazio Corrao, Doru-Claudian Frunzuliță, Charles Goerens, Maria Heubuch, Stelios Kouloglou, Linda McAvan, Norbert Neuser, Lola Sánchez Caldentey, Elly Schlein, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Davor Ivo Stier, Rainer Wieland, Anna Záborská
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Seb Dance, Brian Hayes
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk (2) bekezdés)	Soledad Cabezón Ruiz, Constance Le Grip, Ivana Maletić, Jutta Steinruck, Axel Voss